

Lausunto Tampereen kaupunkiseudun vaihtoehtoisista vyöhykemalleista

Tekninen lautakunta 15.02.2023 § 18

Valmistelija

Hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta pyytää vaihtoehtoisista vyöhykemalleista lausunnon toimivalta-alueen kunnilta sekä Valkeakosken kaupungilta, Kuhmoisten kunnalta, Pirkanmaan Ely-keskukselta sekä Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymältä.

Tampereen seudun joukkoliikenteen alueelle on valmisteltu uutta, entistä helppokäyttöisempää vyöhykemallia. Nysse-alueella on nyt käytössä kuuden vyöhykkeen (ABCDEF) malli. Nykyinen vyöhykejärjestelmä ja yksityiskohtaiset vyöhykerajat näkyvät Nyssen reittioppaassa (reittiopas.tampere.fi).

Vyöhykemallia halutaan muuttaa, jotta joukkoliikenteen käyttö olisi entistä helpompaa. Valmistelussa mallit on rajattu kahteen vaihtoehtoon. Nykyiselle mallille vaihtoehtoina on kolmen vyöhykkeen malli (ABC) sekä yhden vyöhykkeen malli. Yhden vyöhykkeen malliin on lausuntopyyntöissä liitetty kaksi erilaista kustannusvaihtoehtoa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta pyytää lausuntoa kahdesta erilaisesta koko seudun laajuisesta joukkoliikenteen vyöhykemallista.

Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa sekä kunnan että yhteisen joukkoliikennejärjestelmän näkökulmasta molempiin vyöhykemalleihin. Lisäksi pyydetään huomioimaan yhden vyöhykkeen mallin molemmat kustannusvaihtoehdot. Lausunnossa pyydetään erityisesti tuomaan esiin:

- Kumpaa mallia kunta suosittelisi jatkossa?
- Millainen valmius on korottaa subventio-osuutta esitettyjen laskelmien mukaisesti?
- Pitäisikö muutosten sijaan jatkaa nykyisellä vyöhykemallilla?

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää tulevasta Nysse-vyöhykemallista 15.3.2023 kokouksessaan. Uuden mallin käyttöönotto ajoittuisi vuoden 2024 alkuun.

Esitetyistä vaihtoehtoista kaikki aiheuttavat Ylöjärvelle lipputulojen määrän laskua ja siten subventiotarpeen kasvamista, mutta toisaalta uudistus selkeyttää kokonaisuutta ja asettaa ylöjärveläisiä tasapuolisempaan asemaan hinnoittelun näkökulmasta. Kolmen vyöhykkeen mallissa kaupungin subventio nousisi laskelman mukaan 10 000 euroa vuodessa ja yhden vyöhykkeen mallissa 70 000 euroa. Nyssen toteuttaman asiakaskyselyn perusteella kolmen vyöhykkeen malli saa positiivisempia kannanottoja kuin yhden vyöhykkeen malli, joka saa huomattavasti enemmän negatiivista palautetta erityisesti lyhyiden matkojen hintojen noususta johtuen.

Ylöjärven kaupungissa haasteena on kantatien kt65 ja rautatien molemmille puolille jakautunut keskusta. Nykyisessä vyöhykejaossa puolet keskustasta sijaitsee B-vyöhykkeellä ja toinen puoli C-vyöhykkeellä. Tämän ei katsota

palvelevan ydinkeskustassa asuvia tasapuolisesti ja aiheuttaa haasteita liityntäpysäköinnissä.

Ylöjärven kaupunki esittää lausuntonaan, että Tampereen seudulle valitaan kolmen vyöhykkeen malli (ABC). Tässä mallissa A- ja B- vyöhykkeet säilyvät nykyisinä ja nykyiset vyöhykkeet CDEF on yhdistetty yhdeksi C-vyöhykkeeksi. Lippujen hinnat pysyvät lähes nykyisessä tasossa A-, B- ja C- vyöhykkeiden alueilla. Kauempaa, nykyisten D-, E- ja F- vyöhykkeiden alueilta matkat Tampereelle ovat nykyistä edullisempia. Kolmen vyöhykkeen ABC-malli on Ylöjärven kaupungille lähes kustannusneutraali, subventiotasoon ei tule juurikaan muutosta kolmen vyöhykkeen mallissa (+ 10 000 eur / vuosi). Kolmen vyöhykkeen malli tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja edistää julkisen liikenteen käyttöä. Lisäksi kaupunginhallitus esittää, että B-vyöhykettä laajennettaisiin Ylöjärvellä mm. Kauppakeskus Elon ja tulevan Prisman alueelle mahdollista tulevaa ratikkareittiäkin ajatellen. Mahdollista B-vyöhykkeen laajentamisen kustannusvaikutusta ei ole arvioitu.

Esittelijä	Vs. Kaupunkirakennejohtaja
Päätösehdotus	<p>Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kolmen vyöhykkeen (ABC) malli on tehdyn tarkastelun pohjalta kannatettavampi ja tekninen lautakunta antaa selosteosan mukaisen lausunnon vaihtoehtoisista vyöhykemalleista.</p> <p>Pykälä tarkastetaan kokouksessa.</p>
Päätös	<p>Keskustelun kuluessa varajäsen Jaana Tiura esitti jäsen Yrjö Nevalan, jäsen Riitta Siikanivan ja jäsen Heidi Koivisto-Haatajan kannattamana, että B-vyöhykettä laajennetaan Asuntilaan saakka.</p> <p>Hyväksyttiin yksimielisesti lausuntoon tehdyllä lisäyksellä.</p> <p>Pykälä tarkastettiin kokouksessa.</p> <p>-----</p> <p>Varajäsen Jaana Tiura poistui kokouksesta klo 17:52 pykälän käsittelyn aikana.</p> <p>Jäsen Heidi Koivisto-Haataja saapui kokoukseen klo 17:52 pykälän käsittelyn aikana.</p>

Kaupunginhallitus 20.02.2023 § 65
77/08.01.00/2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää antaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle seuraavan lausunnon:</p> <p>Ylöjärven kaupunki esittää lausuntonaan, että Tampereen seudulle valitaan kolmen vyöhykkeen malli (ABC). Tässä mallissa A- ja B- vyöhykkeet säilyvät nykyisinä ja nykyiset vyöhykkeet CDEF on yhdistetty yhdeksi C-vyöhykkeeksi. Lippujen hinnat pysyvät lähes nykyisessä tasossa A-, B- ja C- vyöhykkeiden alueilla. Kauempaa, nykyisten D-, E- ja F- vyöhykkeiden alueilta matkat Tampereelle ovat nykyistä edullisempia. Kolmen vyöhykkeen ABC-malli nykyisin</p>

vyöhykerajoin on Ylöjärven kaupungille lähes kustannusneutraali, subventiotasoon ei tule juurikaan muutosta kolmen vyöhykkeen mallissa (+ 10 000 eur / vuosi). Kolmen vyöhykkeen malli tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja edistää julkisen liikenteen käyttöä. Lisäksi kaupunginhallitus esittää, että B-vyöhykettä laajennettaisiin Ylöjärvellä mm. Kauppakeskus Elon ja tulevan Prisman alueelle mahdollista tulevaa ratikkareittiäkin ajatellen. Lisäksi todetaan, että vyöhykerajoista tulee sopia tarkemmin erikseen ja huomioon otetaan laajennus esim. Asuntilaan saakka. Mahdollista B-vyöhykkeen laajentamisen kustannusvaikutusta ei ole arvioitu, mutta laajentaminen vaikuttaa kustannuksia nostavasti riippuen määritellyistä vyöhykerajoista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Peer Haataja liittyi kokoukseen etäyhteydellä tämän asian käsittelyn aikana klo 15.11. Timo Toivonen poistui ja liittyi uudelleen kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 15.20 ja 15.27.